

Nagylak tÁrtÁcnete

Hozzájádta: Gyarmati AndrÁjs
2008. February 14. Thursday 14:01
UtolsÁ frissitÁs 2017. April 04. Tuesday 12:05

Nagylak MagyarorszÁig DÁI-Keleti kapuja

Á
Nagylak MagyarorszÁig DÁI-Keleti csÁ¼cskÁcben helyezkedik el a 43-as szÁimÁ° nemzetkÁrzi kÁrztÁ°t legvÁcgÁc, mint hatÁrÁjtkelÁ' telepÁ¼lÁc. A falu MagyarorszÁig egyik legfiatalabb telepÁ¼lÁcse. 1920 elÁ'tt a tÁrtÁcnelmi MagyarorszÁig Nagylak nevÁ± mezÁ'vÁrosÁnak (ma a romÁniai Nadlac) ugar terÁ¼leti egysÁcgekÁc-t tartottÁjk nyilvÁjn. A trianoni bÁckeszerzÁ'dÁc kÁrvetkezemÁcnyekÁc-t kialakult Á°j hatÁr ezt a terÁ¼letet levÁjlasztotta az anyatelepÁ¼lÁcsrÁ'l.

Á
A DÁI-AlfÁrldi rÁcgiÁcban nagy hagyomÁnya volt a kendertermesztÁcsnek, melynek biolÁcgiai Ác mechanikai feltÁrÁjsÁjn 1903-ban az elÁ'dÁrk kendergyÁrat ÁcpÁ-tettek. Az emlÁ-tett gyÁr a levÁjlasztÁjs sorÁjn magyar oldalon maradt. GigÁjszi oszlopkÁc-t magasodik a telepÁ¼lÁc fÁrllÁc, Ác szimbÁc lumÁjvÁj vÁjlt a 70 mÁc teres gyÁrkÁcmÁcny, melynek teteje er kÁc pes akÁr egy mÁc terti is kilengeni. Az itt folyÁc munka immÁr 104 Ácve biztosÁ-t áczenyeretÁc a faluban Ác lÁ' csálÁjd fÁcnykorÁcban pedig a kÁrmyezÁ' telepÁ¼lÁcsek munkavÁjllalÁcnak is. A gyÁr (mai nevÁc Hungarohemp Zrt.) az 1970-es Ácvekben tÁrbb mint 600 embernek biztosÁ-tott munkÁjt, de a 80-as Ácvekben a fogyasztÁc szokÁjs robbanÁcsszerÁc±en bekÁrvetkezett vÁjltozÁjsa a foglalkoztatottak csÁrkkénÁcsÁc-hez vezetett. Az itt gyÁrtott kÁrtÁrztÁ'anyagok EurÁcpa orszÁig kÁ-vÁ¼l ma mÁr JapÁjnba Ác az EgyesÁ¼lt Ác llamokba is eljutnak. A fogyasztÁc szokÁjsok drasztikus vÁjltozÁjsÁra jellem hogy a magyar piacnak mintegy hetven szÁjzalÁc kÁjt ebben az Á¼zembn ÁjllÁ-tÁjk elÁ'.

Á
A nemzetkÁrzi forgalom nÁrvekedÁcsÁcvel a hatÁrÁjtkelÁ' folyamatosan fejlÁ'dÁrtt, 1996-ban kamointerminÁj l ÁcpÁ¼lt a megÁcvÁ' ellenÁ'rzÁ' ÁjllomÁjs mellÁc. 2007. januÁr 1-ig (RomÁnia EurÁcpai UniÁcs csatlakozÁjsÁjig) szÁjmos spedÁ-ciÁc Ájllat- Ác nÁrvÁcnyegÁcszsÁcgÁ¼gyi ellenÁ'rzÁ' ÁjllomÁjs, valamint ÁjllatpihentetÁ' mÁc kÁrdÁrtt. Ezek a teljes infrastrukt rendelkeZÁ' ÁcpÁ¼letek ma egy-kÁc-t kivÁc-teltÁ'l eltekintve sajnos kihasznÁjlatlanul Ájllnak. 2008-tÁc kezdve a Schengeni egyezmÁcny ÁcrtelmÁcben ezen a hatÁrszakaszon valÁcsul meg a hatÁrforgalom eurÁcpai ellenÁ'rzÁcse.

Á
Nagylak tÁrtÁcnelmÁc-hez fÁczÁ'dik a DÁc zsa fÁc le parasztfelkelÁcs (1514-ben) egyik esemÁcny, amikor is DÁc zsa GyÁr felkelÁcs vezetÁ'je ezen a kÁcsÁ'bb kialakult telepÁ¼lÁcsen csapott Árssze, Ács ÁjllÁ-totta meg a nemesi sereget 1514. mÁc Ác. Az esemÁcnyt megÁrÁrkÁ-tÁ' mÁc alkotÁjs a DÁc zsa GyÁrgrÁ'l elnevezett mÁc velÁ'dÁcsi hÁjz mellett Ájll, amely La AndrÁjs szegedi szobrÁjszmÁcvÁcsz nevÁc-hez fÁczÁ'dik. DÁc zsa felemelt Ács ÁrkÁrllbe szorÁ-tott kezei jÁc szemlÁcletetik a ellensÁcges seregek feltartÁcztatÁjsÁjt, a mÁrÁgÁrte elhelyezkedÁ' kÁ'kapun ÁjbrÁjzolt tÁ¼zes korona pedig a felkelÁ' sorsÁj beteljesÁ¼lÁcsÁc-t vetÁ-ti elÁ're (mint tudjuk, a felkelÁcs leverÁcsÁc-t kÁrvetÁ'en a parasztvezÁc r fejÁc-re izzÁc vaskoronÁjt ami egyÁc-ttal a kivÁc-gzÁcsÁc-t is jelentette).

Á
Az 1920-as ÁcvektÁ'l kiÁcpÁ¼lt kÁrztÁc-gben 1921. szeptemberÁc-tÁ'l tÁrtÁc-t anyakÁrnyvezÁcs, Ács 1930-ban temetkez elÁ'szÁr. A falu temetÁ'je a kistÁc rsÁc-g egyik legszebb, legÁjpoltabb temetkezÁcsi helye. MegkapÁc an szÁcp lÁjtvÁjnyt nyÁ temetÁ't ÁjtszelÁ' Ác kÁc-t oldalÁj rÁc ÁrsszenÁ'tt, ÁrÁrkÁzÁr ldek alkotta áczalagÁc-tÁc, ami a vÁcgsÁ' nyughelyekhez vezet. II. vilÁjghÁjborÁcban elesett ismeretlen katona is. A temetÁ' kÁr zvetlen kÁrzelÁc-ben talÁjihatÁc emlÁc kparkban a kÁ'bevÁcs neveken tÁc, kopjafa ÁjllÁ-t emlÁc-ke a hÁjborÁcban elesett magyar Ájldozatoknak. 2008-ban, PÁ¼nkÁr sdkor a falu kÁrztÁr ssÁc-ge egy 18 mÁc ter magas haranglÁjbat kÁcszÁ¼l ÁjllÁ-tani.

Á
Á
Á
Nagylak, 2007. oktÁcber 10.

Á
Gyarmati AndrÁjs